

ATVĒRTĀS PIEKĻUVES (*OPEN ACCESS*) UN ATVĒRTĀS ZINĀTNES (*OPEN SCIENCE*) INICIATĪVA: IESKATS

Gita Rozenberga

Latvijas Universitātes Bibliotēka
Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

Prezentācijā...

Atvērtā zinātne

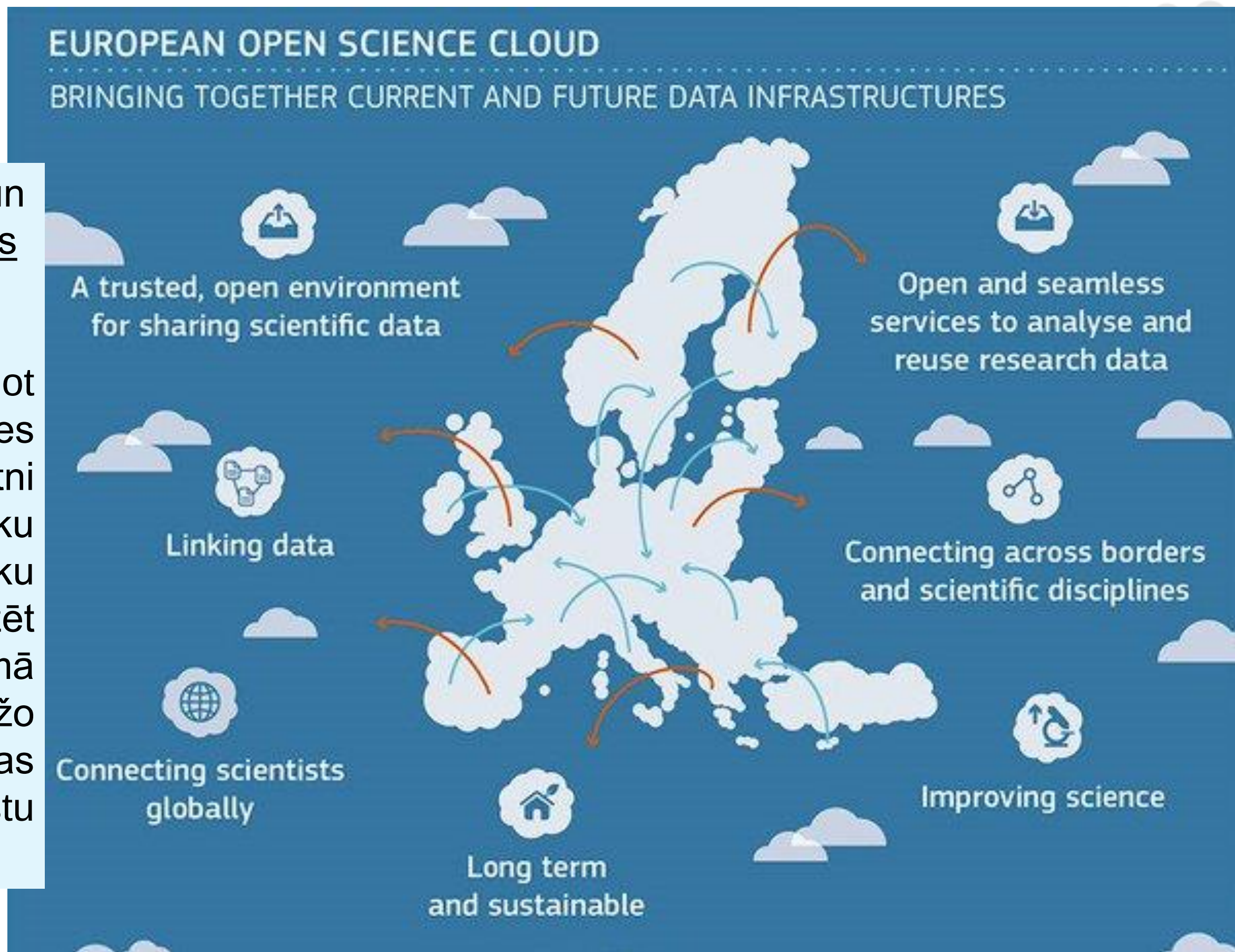
Atvērtās zinātnes priekšrocības

Pakalpojumi pētniekiem un plašākai sabiedrībai

OpenAIRE projekts un Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

EK Pētniecības, zinātnes un inovācijas komisārs Karlušs Muedešs:

«Mūsu mērķis ir izveidot Eiropas atvērtās zinātnes mākonī, kas padarīs zinātni efektīvāku un produktīvāku un ļaus miljoniem pētnieku kopīgot un analizēt pētniecības datus uzticamā vidē, ko nenorobežo tehnoloģijas un disciplīnas un nesadala valstu robežas.»

Atvērtā zinātne – Open science

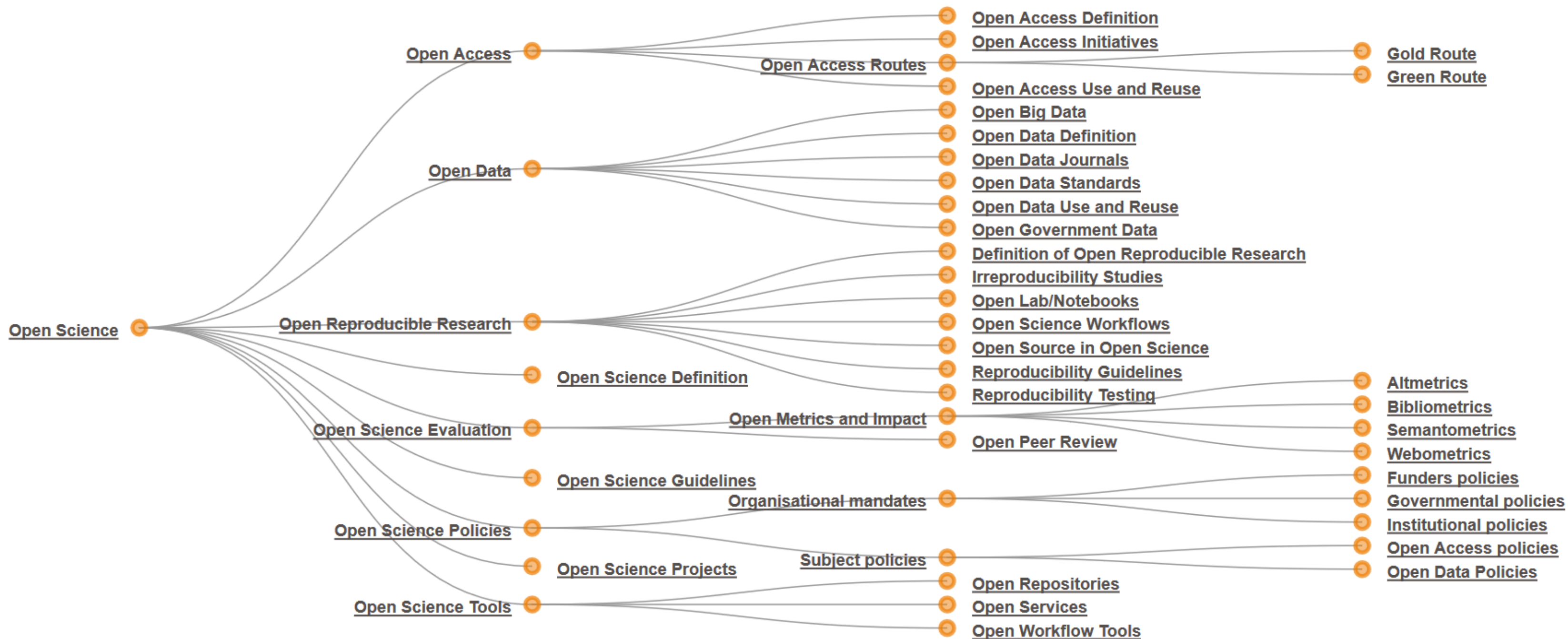
Atvērtā zinātne ir kustība, kuras mērķis ir padarīt zinātniskos pētījumus, datus un to izmantošanu **brīvi pieejamus** visiem zinātniskās sabiedrības līmeņiem, **veicinot** vieglāku pētniecības rezultātu un zināšanu publicēšanu ar nosacījumiem, kas ļauj tos atkārtoti izmantot, pārveidot un reproducēt.

Atvērtā zinātnes komponenti

Atvērtā zinātnes klasifikācija FOSTER portālā

Kāpēc tas ir svarīgi?

Avots: <https://uerick.files.wordpress.com/2013/04/justifi.jpg>

Filozofiskais viedoklis
vēlme

Ekonomiskais ieguvums
nepieciešamība

Tehniskās iespējas
iespējas

Iniciatīvas aizsākumi

The screenshot shows the Budapest Open Access Initiative website. At the top is a navigation bar with a blue background and white text that reads "Budapest Open Access Initiative". Below this is a sidebar with a list of links: Home, BOAI15, BOAI10, Translations, Background, Read the original BOAI declaration, Translations, FAQ, View signatures, Sign the the original BOAI, BOAI Forum, and Resources. The main content area is titled "Read the Budapest Open Access Initiative" and contains two paragraphs of text. The first paragraph discusses the convergence of tradition and technology, and the second paragraph discusses the benefits of open access.

← → ↻ 🏠 <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/read>

Budapest Open Access Initiative

[Home](#)

[BOAI15](#)
[Toward the Internet of the Mind](#)

[BOAI10](#)
[Translations](#)

[Background](#)
[Read the original BOAI declaration](#)
[Translations](#)
[FAQ](#)
[View signatures](#)
[Sign the the original BOAI](#)

[BOAI Forum](#)

[Resources](#)

Read the Budapest Open Access Initiative

An old tradition and a new technology have converged to make tradition is the willingness of scientists and scholars to publish their work without payment, for the sake of inquiry and knowledge. The new technology possible is the world-wide electronic distribution of the peer-reviewed literature. Unrestricted access to it by all scientists, scholars, teachers, students, and the public will accelerate research, enrich education, and make the poor with the rich, make this literature as useful as it can be in common intellectual conversation and quest for knowledge.

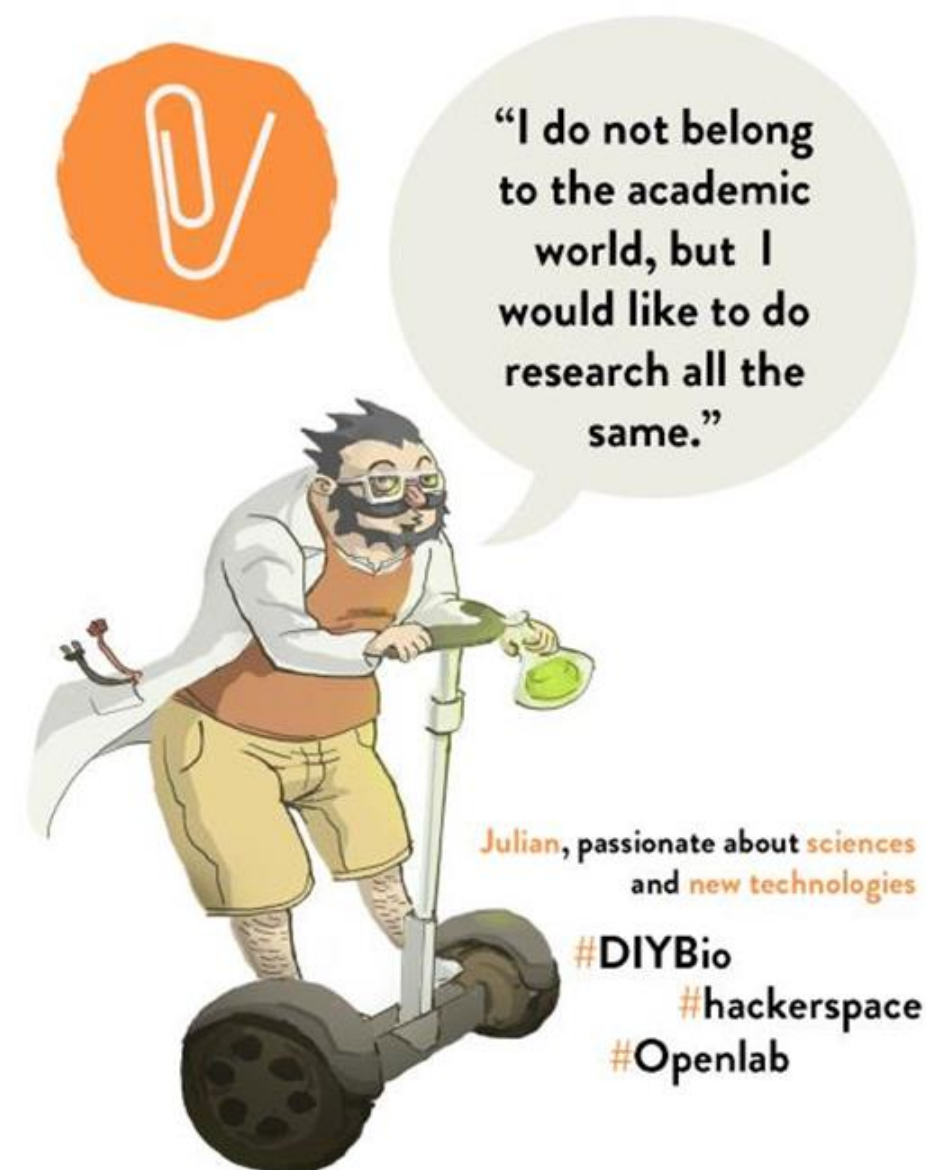
For various reasons, this kind of free and unrestricted online availability has been limited to small portions of the journal literature. But even where it has been available, it has been limited to a small portion of the relevant literature, and that it gives authors and their works less impact. To secure these benefits for all, we call on all interested parties to join the effort to advance this cause, the sooner we will all enjoy the benefits.

The literature that should be freely accessible online is that which is not subject to payment. Primarily, this category encompasses their peer-reviewed literature, but it also includes preprints that they might wish to put online for comment and discussion. There are many degrees and kinds of wider and easier access to literature, we mean its free availability on the public internet, peer review, distribution, print, search, or link to the full texts of these articles,

2001. gada decembrī
Budapeštā notika Atvērtās
sabiedrības institūta organizēta
konference, kas kļuva par
nozīmīgāko pasākumu plašākas
atvērtās piekļuves iniciatīvas
attīstības aizsākumam.
Konferencē tika pieņemta
atvērtās piekļuves definīcija
un pamatnostādnes
(**Budapest Open Access
Initiative**), kas tika publicētas
2002. gada februārī.

Atvērtā piekļuve – Open access

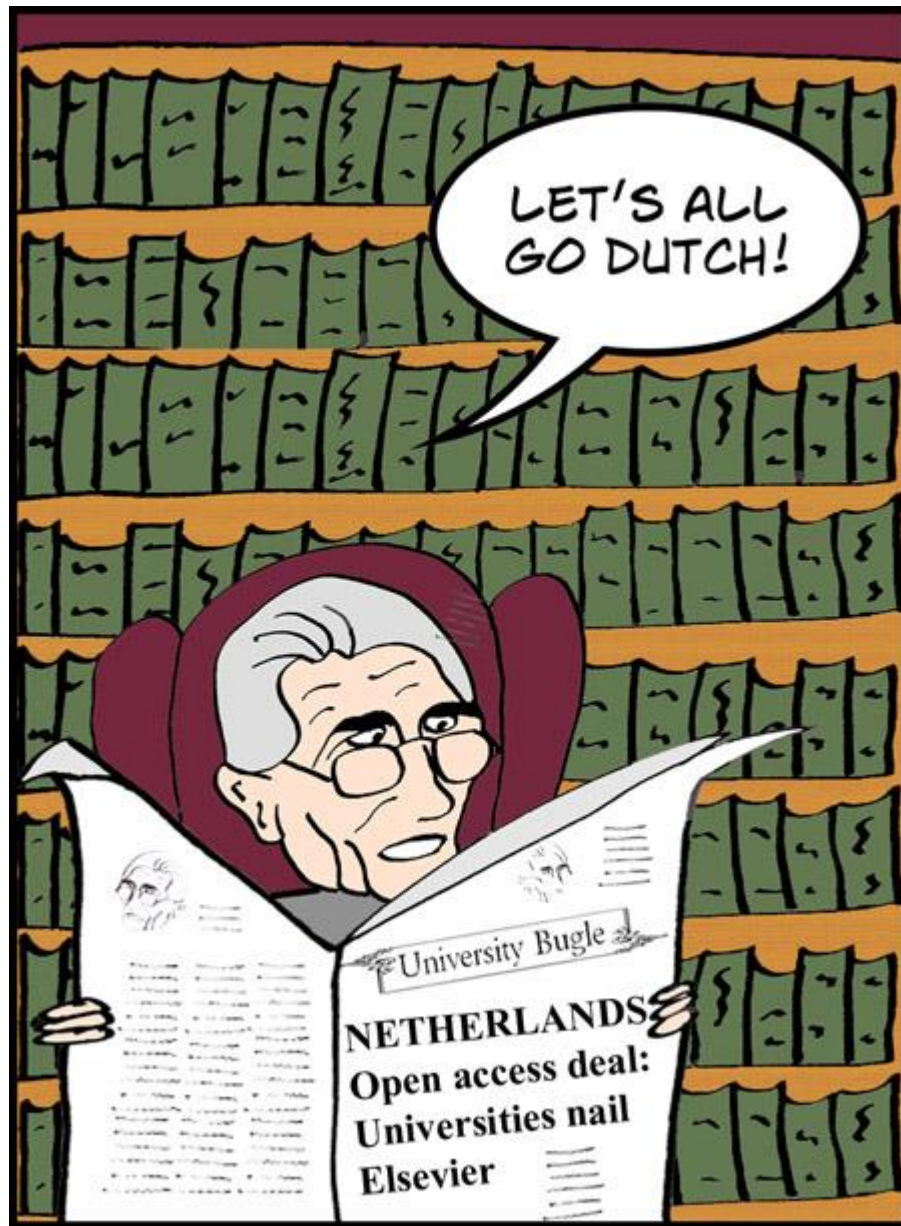
Brīva, pastāvīga, pilnteksta tiešsaistes pieeja bez finanšu, tiesiskiem un tehniskiem šķēršļiem – tiesības lasīt, lejupielādēt, kopēt, saglabāt, drukāt, dalīties, ievērojot autortiesības, citējot darba autoru un saglabājot darba integritāti.

Sounds familiar?

Avots: <http://hackyourphd.org/en/2014/07/the-diy-hacker/>

Vienošānās ar lielajām izdevniecībām

Avots: <http://blogs.plos.org/absolutely-maybe/files/2016/01/Go-Dutch.jpg>

- Zinātnisko publikāciju izstrādes izmaksu segšanas modeļa maiņa
- Springer, Wiley and Elsevier, u.c. izdevniecības

Piemēram, Nīderlandes universitāšu un akadēmisko slimnīcu autori var brīvi vai ar būtisku atlaidi publiskot rakstus atvērti pieejamus vairāk nekā 8000 žurnālos.

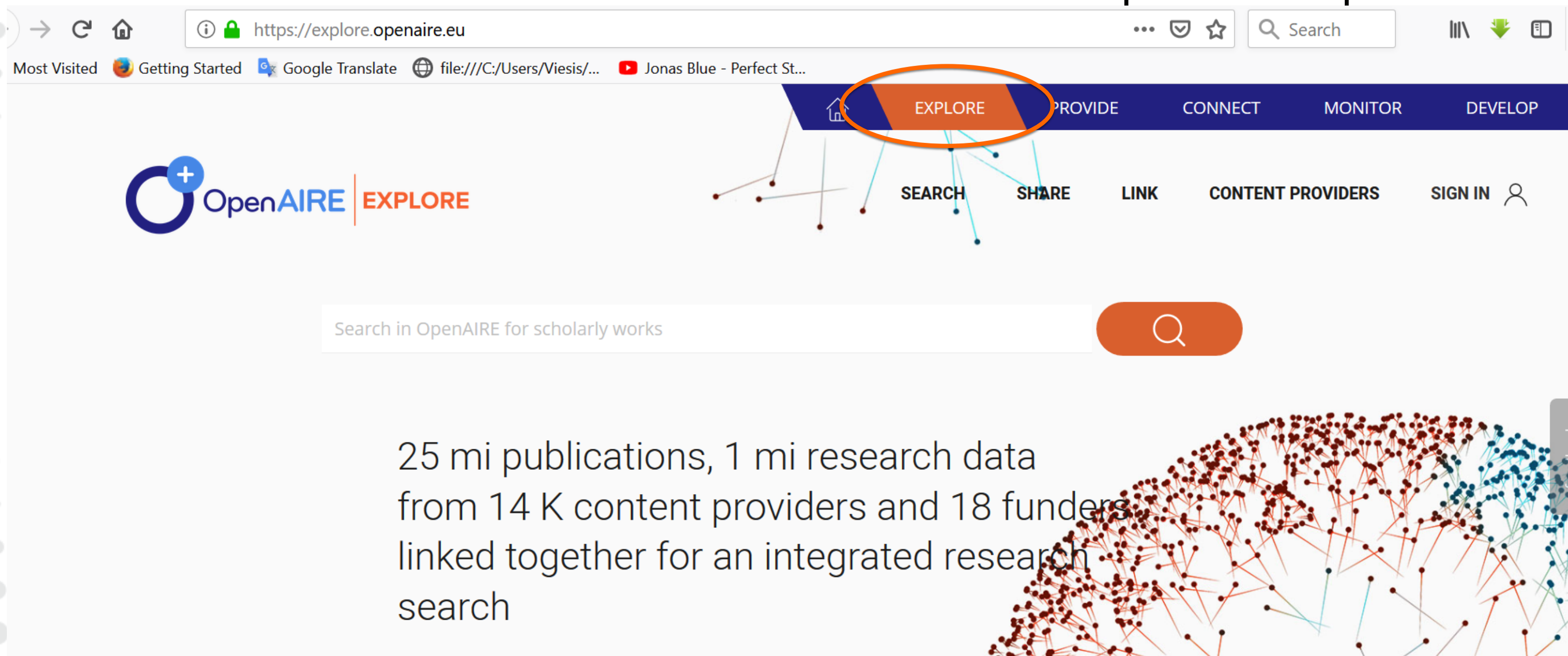
Avots: <https://blogs.openaire.eu/?p=1329>

leguvumi

- Pētnieki
 - Mācībspēki un studenti
 - Publikāciju autori
 - Publikāciju lasītāji
 - Sabiedrība
 - Izdevēji un žurnāli
- Pētniecības finansētāji
 - Valstu pārvaldes
 - Iedzīvotāji
 - Bibliotēkas
 - Universitātes
 - Valstis

leguvumi lasītājiem

<https://www.openaire.eu>

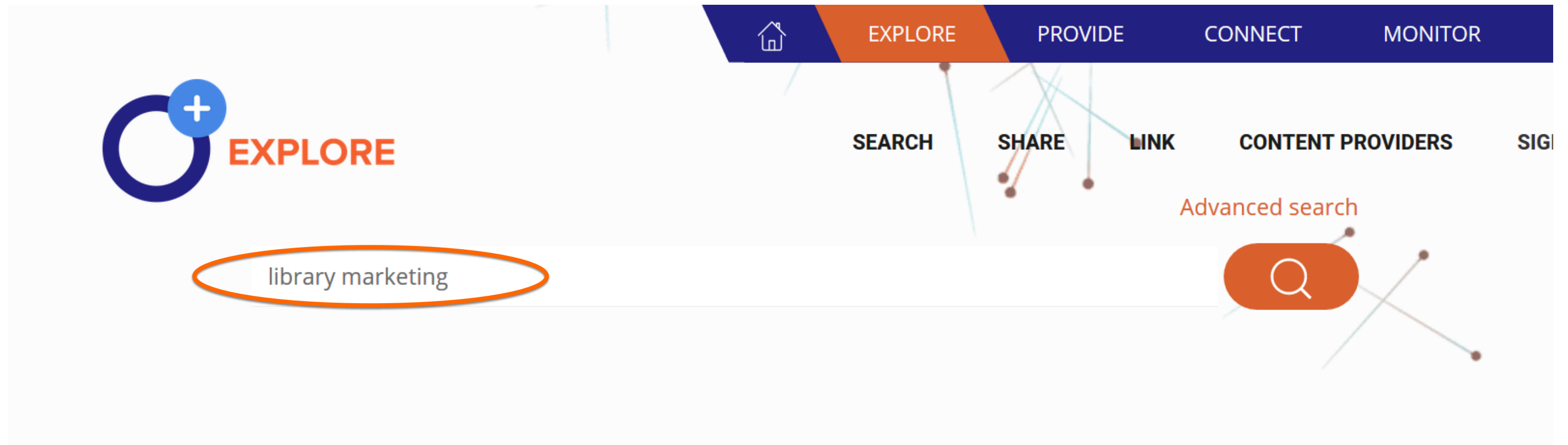

The screenshot shows the OpenAIRE Explore website. The browser address bar displays <https://explore.openaire.eu>. The navigation bar includes links for HOME, EXPLORE (highlighted with an orange circle), PROVIDE, CONNECT, MONITOR, and DEVELOP. Below the navigation bar, the OpenAIRE logo is followed by the word "EXPLORE". A search bar with the placeholder text "Search in OpenAIRE for scholarly works" and an orange search button is present. The main content area features a large network graph visualization with red and blue nodes and connecting lines. Text overlaying the graph states: "25 mi publications, 1 mi research data from 14 K content providers and 18 funders linked together for an integrated research search".

25 mi publications, 1 mi research data
from 14 K content providers and 18 funders
linked together for an integrated research
search

leguvumi lasītājiem

Publications (2,188)

Research Data (16)

Software (2)

Other Research
Products (229)

Projects (30)

Marketing/Planning Library and Information Services

Other literature type English OPEN

Williams, Thomas L.; (1988)

[View all 2,188 results →](#)

leguvumi lasītājiem

[SEARCH](#)[SHARE](#)[LINK](#)[CONTENT PROVIDERS](#)[S](#)

Keywords: ✕ "library marketing"

Type: ✕ Article

Language: ✕ English

[Clear All](#) [↓ \(CSV\)](#)

Publication Date (9)

☐ 2013 (4)

☐ 2017 (3)

☐ 2006 (2)

☐ 2008 (2)

☐ 2010 (2)

[View more](#)

Access Mode (1)

☐ Open Access (18)

Results per page: 10 [↑](#) [↓](#)

Sort by: Relevance [↑](#) [↓](#)

18 publications, page 1 of 2

[1](#) [2](#) [>](#)

Library Marketing in the World

[Article](#) [English](#) [OPEN](#)

Ionel Enache; Simona Gheorghe; (2008)

The article is a sequel to the previous one published in the previous issue of the Librarianship and Information Science magazine. A presentation of several experiences concerning the implementation of library marketing in Europe being already made, in what follows we w...

圖書館行銷管理模式 | Library's Marketing Management Model

[Article](#) [English](#) [OPEN](#)

郭麗玲 Li-Ling Kuo (1997)

leguvumi pētniekiem un sabiedrībai

Avots: <https://www.eurekalert.org/multimedia/pub/106540.php>

Priekšrocības pētniekam

- sniedz lielāku atpazīstamību
- ļauj saglabāt autortiesības un kontrolēt pētījuma materiālu atkārtotu izmantošanu
- piedāvā jaunas finansējuma iegūšanas iespējas
- ļauj izpildīt pētījuma finansētāju prasības
- atvieglo pētījuma datu atkārtotu izmantošanu
- attīsta labas pētniecības praksi un samazina kļūdas
- paver jaunas sadarbības iespējas

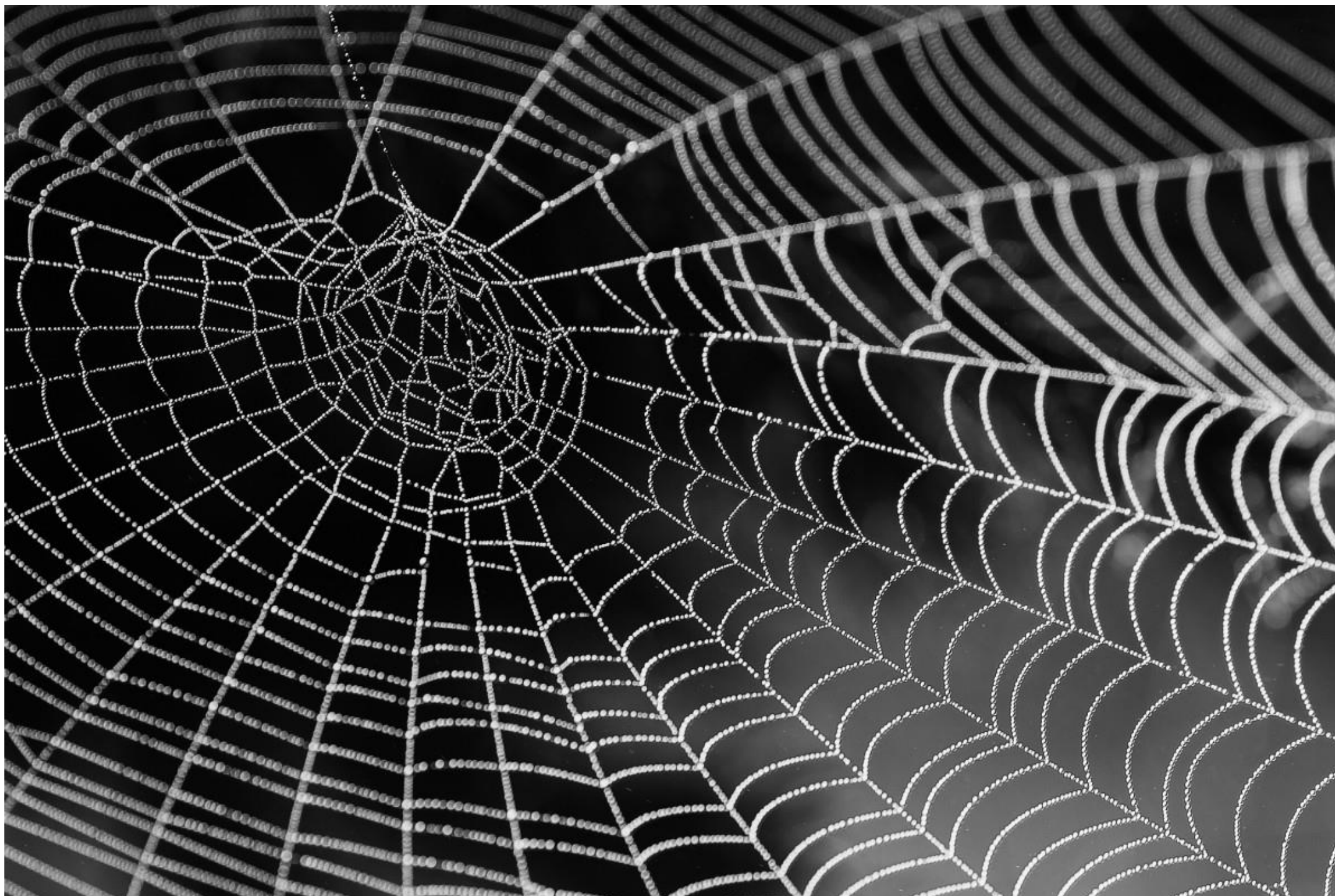

leguvumi – palīdz pildīt pētījumu projektu nosacījumus

“Nodrošināt atvērtu piekļuvi, cik vien drīz iespējams un ne vēlāk kā pēc raksta publicēšanas, deponēt publicētā raksta elektronisko kopiju vai pēdējo recenzēto, publicēšanai apstiprināto manuskripta variantu zinātnisko publikāciju repozitorijā”

Repozitoriju tīkls

Avots: <https://pxhere.com/en/photo/698361>

LU e-resursu repozitorijs (1)

<https://www.biblioteka.lu.lv/datubazes/e-resursu-repozitorijs/>

E-RESURSI NO A LĪDZ Z

E-RESURSI NOZARĒS

LU E-RESURSU REPOZITORIJS

LU DATUBĀZES

Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs

Pēdējās izmaiņas veiktas:
05.01.2018

Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs

Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs paredzēts, lai nodrošinātu LU zinātniskajiem sasniegumiem. Repozitorijs apkopotas un publiski pieejamas Latvijas Universitātes mācībspēku, pētnieku ziņojumi, pētījumu un projektu atskaides, žurnāli, rakstu krājumi un citi elektroniskie dokumenti.

LU e-resursu repozitorijs ir ietverts Eiropas un pasaules repozitoriju tīklos un paaugstināta indeksācija un informācijas izguvi, izmantojot interneta meklētājprogrammas. Paaugstināta atspoguļošanu globālajā tīmeklī un nodrošinās lielāku LU pētījumu publicitāti, citēj.

Publikāciju elektroniskās versijas repozitorijā ievieto pats autors vai LU struktūrvienības ievērošanu.

LU e-resursu repozitorija politika

Pamācība dokumentu ievietošanai LU e-resursu repozitorijā

Papildus informācija par repozitorija struktūru un publikāciju ievietošanu:

Ilga Rampāne

LU Bibliotēkas sistēmbibliotekāre

e-pasts: ilga.rampane@lu.lv

tel: 67551279

<https://dspace.lu.lv/dspace/>

The screenshot shows the DSpace repository interface for the University of Latvia. At the top is a blue header with the university's logo and name 'LATVIJAS UNIVERSITĀTE ANNO 1919'. Navigation links for 'Help', 'Latviešu', and 'Login' are on the right. Below the header is a grey bar with a home icon and 'DSpace Home'. The main content area has the title 'Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs' and a paragraph describing the repository's purpose. To the right is a sidebar with a search box, a 'BROWSE' section with links to 'All of DSpace', 'Communities & Collections', 'By Issue Date', 'Authors', 'Titles', and 'Subjects', and a 'MY ACCOUNT' section with a 'Login' button. At the bottom, a list of communities is shown: 'A1 – Acta Universitatis Latviensis / Universitātes raksti / Scientific papers [954]', 'A2 – LU disertācijas / Doctoral theses UL [1403]', 'A3 – LU informatīvie materiāli / Information materials of UL [15]', 'A4 – LU izdotie žurnāli / Magazines published by UL [245]', and 'A5 – LU konferenču materiāli / Conference papers of the UL [109]'.

Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs

Latvijas Universitātes e-resursu repozitorijs sniedz iespēju apkopot, saglabāt un brīvi piekļūt Latvijas Universitātes zinātniskajiem sasniegumiem. Repozitorijā ir iekļautas Latvijas Universitātes darbinieku publikācijas - publicētie zinātniskie un citi raksti, grāmatas, konferenču publikācijas, doktora disertācijas, studentu noslēguma darbi, dažādu projektu dokumenti un ziņojumi, LU izdotie rakstu krājumi un periodiskie izdevumi, kā arī citi elektroniskie dokumenti.

Communities in DSpace

Select a community to browse its collections.

- A1 – Acta Universitatis Latviensis / Universitātes raksti / Scientific papers [954]
- A2 – LU disertācijas / Doctoral theses UL [1403]
- A3 – LU informatīvie materiāli / Information materials of UL [15]
- A4 – LU izdotie žurnāli / Magazines published by UL [245]
- A5 – LU konferenču materiāli / Conference papers of the UL [109]

LU e-resursu repozitorijs (2)

Quantum walk algorithm for element distinctness

URI
<https://dspace.lu.lv/dspace/handle/7/31144>

DOI
10.1137/S0097539705447311

Scopus© times cited: 223 (View record in Scopus©)

 3

View/Open

 Ambainis_Distinctness_2007.pdf (340.2Kb)

Author
Ambainis, Andris

Date
2007

Collections
Datorzinātne un matemātika / Mathematics, Computer and
Sciences [15]
Publicēti raksti (DF) / Published Articles [13]

Statistics

Total Visits

	Views
Quantum walk algorithm for element distinctness	75

Total Visits Per Month

August 2017	September 2017	October 2017	November 2017	December 2017	January 2018	February 2018	March 2018	April 2018	May 2018	June 2018	July 2018	August 2018
0	5	4	7	2	2	6	9	0	0	0	0	0

File Visits

Views

Top country views

	Views
France	33
United States	13
Latvia	12
Austria	3
Canada	2

Search

- ☒ Search DSpace
☐ This Collection

BROWSE

All of DSpace

Communities & Collections

By Issue Date

Authors

Titles

Subjects

This Collection

By Issue Date

Authors

Titles

Subjects

MY ACCOUNT

Login

STATISTICS

View Usage Statistics

Kā izvēlēties repozitoriju?

Autors noskaidro,
vai viņa
pētniecības
nozarē
ir jau izveidots
repozitorijs vai
datu krātuve.
Ja ir, tad ievieto
datus tur

Ja institūcijai,
kuru pārstāv
autors
ir izveidots
institucionālais
repozitorijs,
tad ievieto tur

Ja nozarei un
institūcijai nav
repozitorija, tad
izmanto
bezmaksas
starptautisko
repozitoriju

The Zenodo logo consists of the word "zenodo" in white lowercase letters on a blue rectangular background.

Pārbauda,
ko piedāvā
pētniecisko datu
repozitoriju
reģistrs

The re3data.org logo features the text "re3data.org" in blue, with "re" in a smaller font and "3" in a larger, bold font. Below it, in smaller blue capital letters, is "REGISTRY OF RESEARCH DATA REPOSITORIES".

Vairāk informācijas par repozitorija izvēli: <https://www.openaire.eu/opendatapilot-repository>

Zenodo: <http://www.zenodo.org>

Re3data.org: <http://www.re3data.org>

Pētniecības dati

Pētniecības dati ir fiksēta dažāda veida informācija: fakti, novērojumi, attēli, video/audio ieraksti, datorprogrammu rezultāti, mērījumi un cita veida pieredze, uz kuras balstās argumenti, teorijas, testi, hipotēzes un citi pētniecības rezultāti. Tie var būt jēldati, dati, kuriem veikta pirmapstrāde jeb “tīrīšana”, un pilnībā apstrādāti dati, kas saglabāti jebkurā formātā un informācijas nesējā.

Veids, kā dati tiek organizēti un arhivēti, ir ļoti svarīgs, lai pētījumus varētu atkārtot un pārbaudīt iegūtos rezultātus.

Pētniecības datu pārvaldība

Pētniecības datu pārvaldība ietver procesus un darbības, kas vajadzīgas, lai pārvaldītu datus **visa pētniecības dzīves cikla laikā**, gan pašreizējiem, gan turpmākiem pētījumiem un interesentu vajadzībām.

Svarīga pētījuma dzīves cikla komponente atvērtā zinātnē ir pētniecības **datu pārvaldības plāns**.

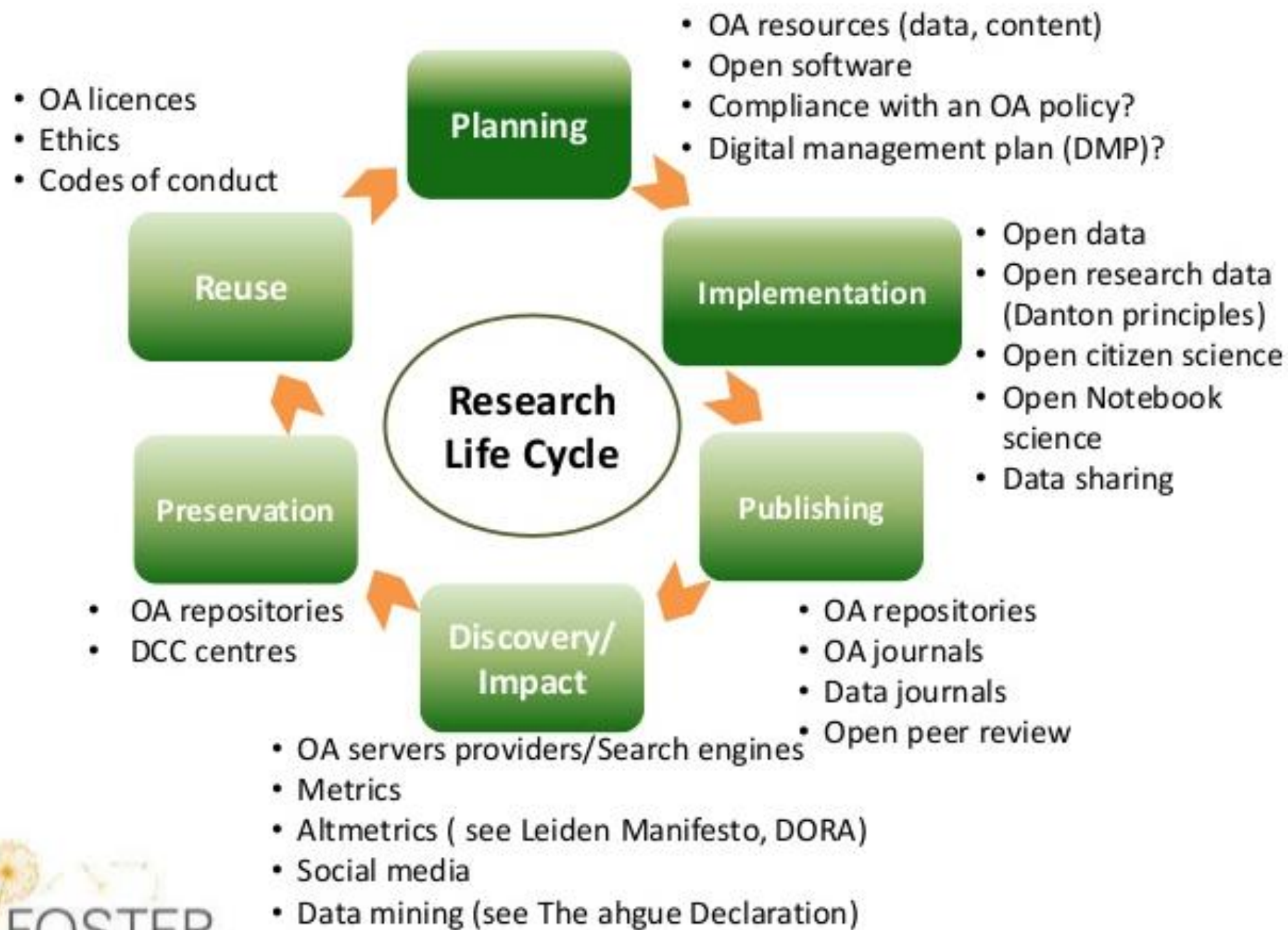

Pētniecības datu pārvaldības plāns

Pētniecības pārvaldības plāns ļauj noteikt, kādi dati, saistītie metadati un rīki tiks izmantoti, veidoti un iespējams kopīgoti pētījuma projektā. Tas ir noderīgs gan plānojot datu veidošanu, gan to atkārtotu izmantošanu, īpaši, ja pētījuma projektā iesaistīti vairāki sadarbības partneri vai valstis.

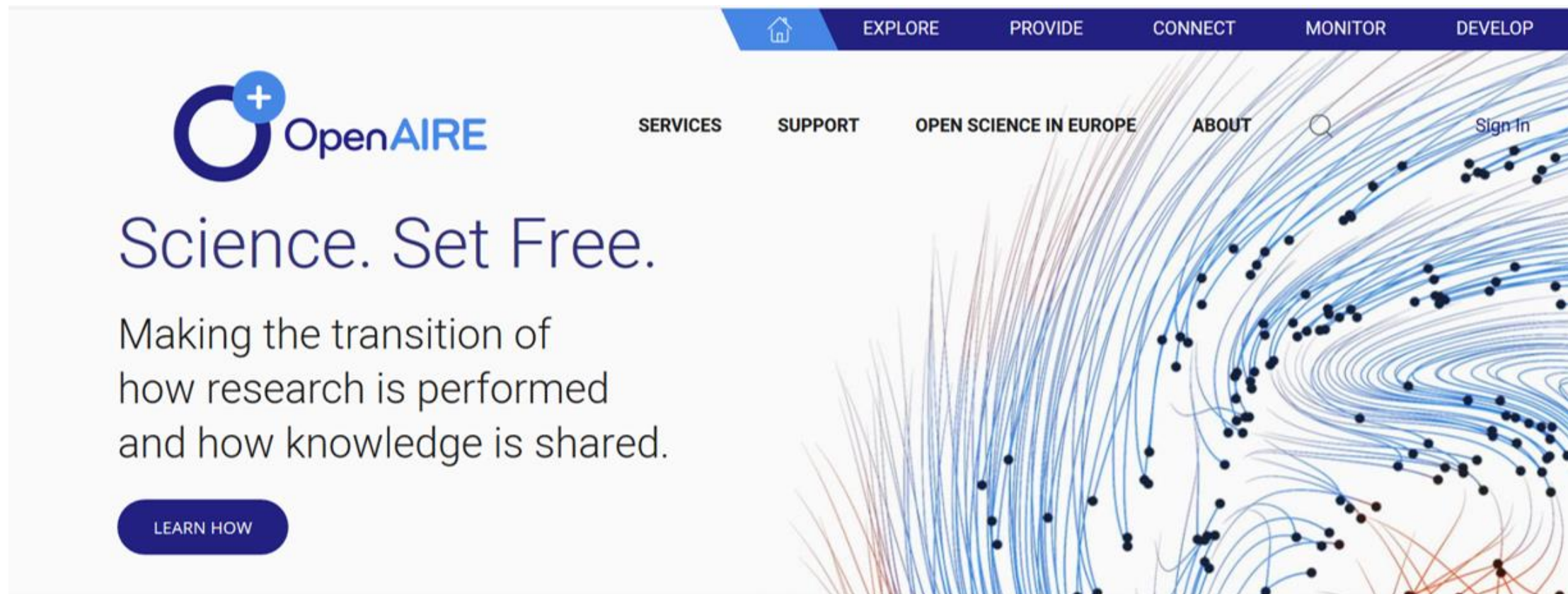
Dažādi datu pārvaldības plānu veidošanas palīgrīki ir pieejami globālajā tīmeklī.

Pētniecības cikls un atvērtā zinātne

OpenAIRE portals

<https://www.openaire.eu>

Services

Researcher, research community, content provider, or manager of research? Find a service that matches your needs.

Policies

Looking for information and instructions on open science policies? Access our resources or ask us a question.

Training

Need to learn how to implement open science? Browse through our guides and webinars. See what is coming next, or contact us for assistance.

Ko dod OpenAIRE?

1 Pētniekiem:

- iespēja dalīties un arhivēt pētījumu;
- palielināt pētījuma rezultātu izmantošanu;
- izpildīt finansētāju prasības – dot atvērtu piekļuvi pētījuma rezultātiem;
- savienot publikācijas ar pētījuma datu kopām;
- deponēt repozitoriju tīklā vai *zenodo.org*.

2 Projektu koordinatoriem:

- izpildīt finansētāju prasības – dot atvērtu piekļuvi pētījuma rezultātiem;
- izgūt pārskatu par pētījuma rezultātu publiskošanas progresu;
- meklēt un apkopot projekta darbības rādītājus;
- savienot publikācijas ar pētījuma datu kopām.

3 Datu sniedzējiem:

- datu saturu padarīt vizuālu;
- atvērtu piekļuvi padarīt par ikdienas praksi zināšanu menedžmentā;
- deponēt repozitoriju tīklā vai *zenodo.org*;
- nodrošināt sadarbību repozitorijiem, *CRIS* sistēmām un projektu datu bāzēm.

Pakalpojumu katalogs

OpenAIRE

Content Provider Dashboard

A one-stop-shop
for sharing, finding and enriching your

START HERE

SERVICES

- Researchers
- Content Providers
- Research Managers
- Funders
- Research Communities
- Innovators
- Full Service Catalogue
- Policies
- SLA
- Pricing

EXPLORE PROVIDE CONNECT MONITOR DEVELOP

SUPPORT OPEN SCIENCE IN EUROPE ABOUT SIGN IN

Piemērs – pakalpojums datu anonimizēšanai

[EXPLORE](#) [PROVIDE](#) [CONNECT](#) [MONITOR](#) [DEVELOP](#)

[SERVICES](#) [SUPPORT](#) [OPEN SCIENCE IN EUROPE](#) [ABOUT](#) [SIGN IN](#)

Anonymize your datasets

AMNESIA allows end users to anonymize sensitive data in order to share them with a broad audience. The service allows the user to guide the anonymization process and decide on a flexible trade-off between privacy guaranty and data utility. The service is offered through a web interface that allows users to explore the anonymized data visually. Moreover, the service detects duplicate anonymized files when they are uploaded to Zenodo.

[data anonymization](#) [research data management](#)

[Homepage Service](#)

Anonymization

Contractual Info

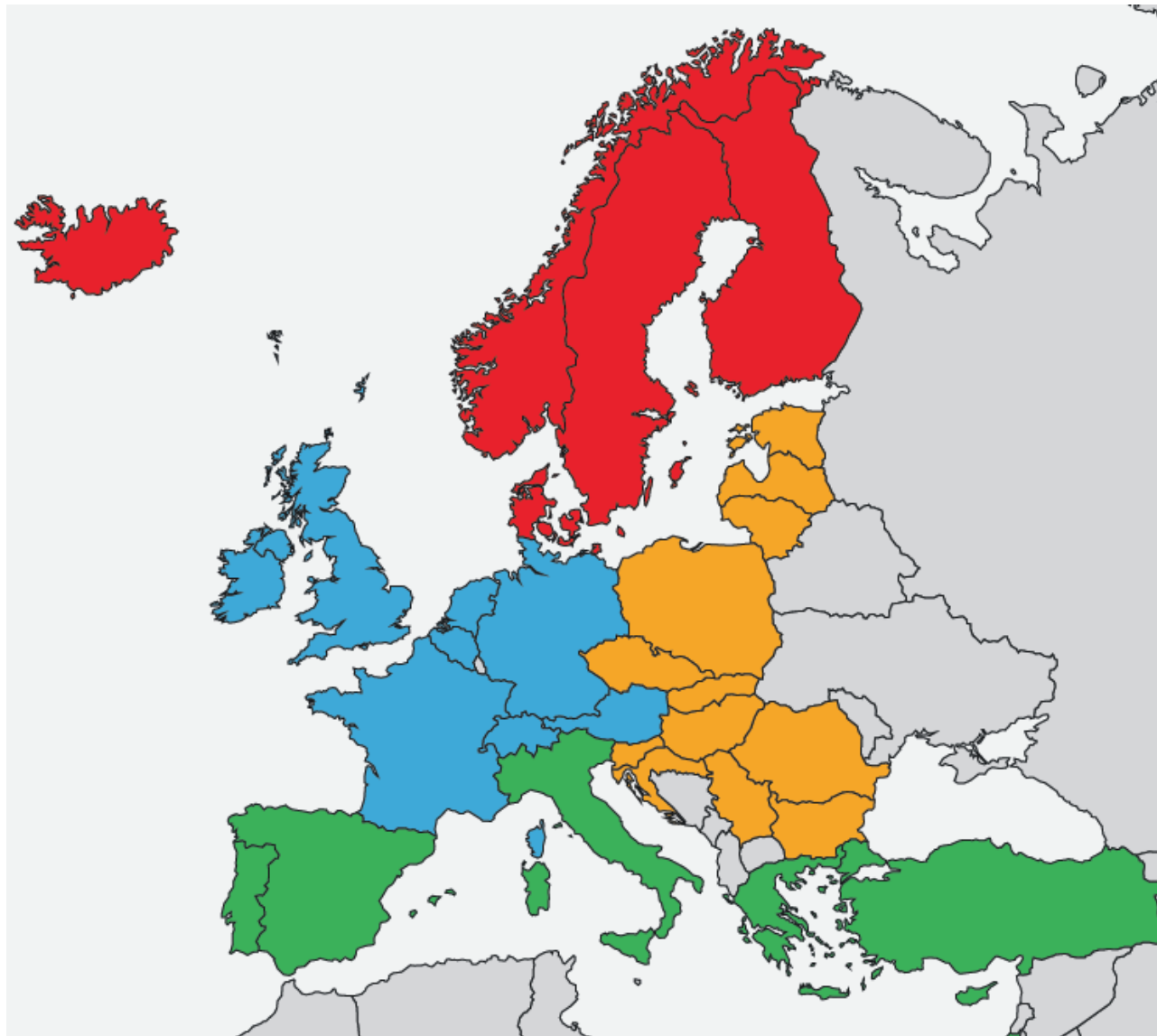
[Service level agreement](#)
→

[Terms of use](#) →

www.openaire.eu

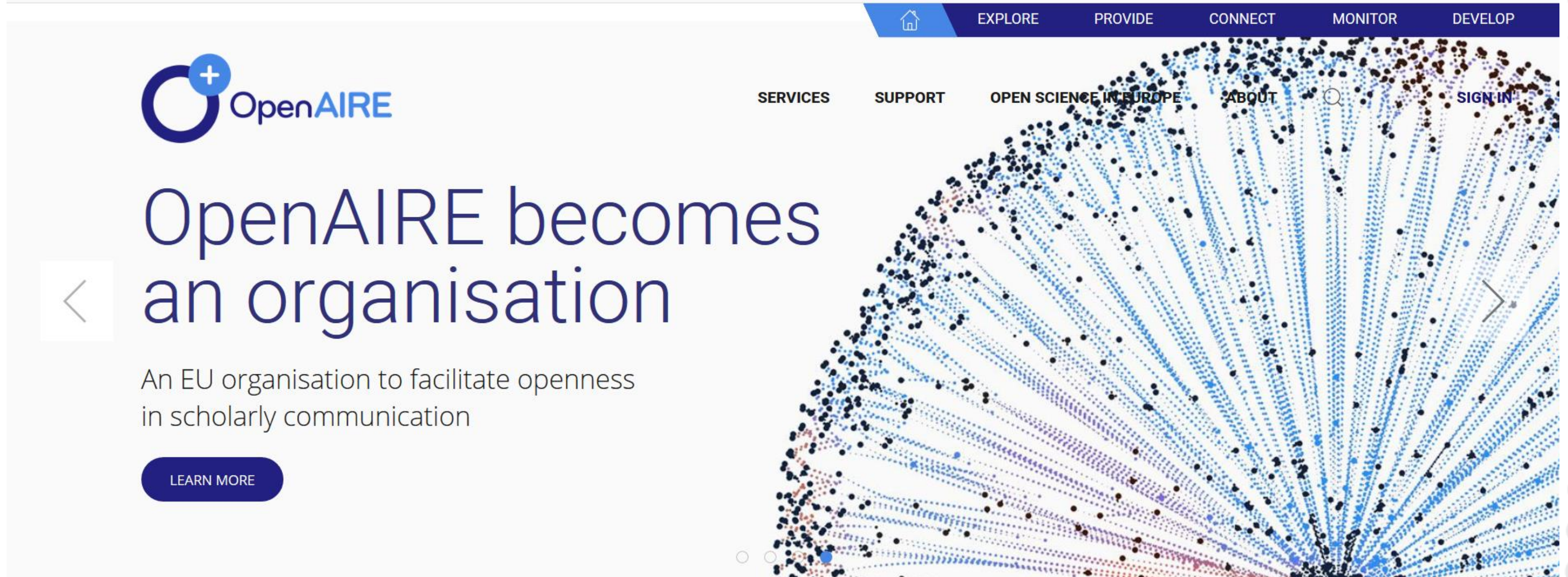
Projekts OpenAIRE

- Starptautisks projekts
- Ilgtermiņa projekts
 - OpenAIRE (2009-2012)
 - OpenAIRE plus (2012-2014)
 - OpenAIRE (2015-2018)
 - OpenAIRE-Advance (2018-2020)
- Cilvēkresursi
- Infrastruktūra
- Politika

OpenAIRE portāls

<https://www.openaire.eu>

The screenshot shows the OpenAIRE website homepage. At the top, there is a navigation bar with a home icon, 'EXPLORE', 'PROVIDE', 'CONNECT', 'MONITOR', and 'DEVELOP'. Below this, a secondary navigation bar includes 'SERVICES', 'SUPPORT', 'OPEN SCIENCE IN EUROPE', 'ABOUT', a search icon, and 'SIGN IN'. The main content area features the OpenAIRE logo (a blue circle with a white plus sign) and the text 'OpenAIRE becomes an organisation'. Below this, it states 'An EU organisation to facilitate openness in scholarly communication' and includes a 'LEARN MORE' button. The background of the main content area is a large, colorful network graph with many nodes and connecting lines, primarily in shades of blue and black.

Projekts OpenAIRE - Latvijā

- Reģionālais pārstāvis – Latvijas Universitāte
- Funkcijas Eiropas Komisijas projektā OpenAIRE
 - atbalsts pētniekiem, pētniecības projektu vadītājiem, zinātnes politikas veidotājiem, izdevējiem, bibliotēku speciālistiem visā Latvijā
 - atbalsts Apvārsnis 2020 (*Horizon 2020*) programmas projektu dalībniekiem
 - atvērtās piekļuves ideju skaidrošana sabiedrībai
 - informācijas sniegšana interesentiem/zinātniskās sabiedrības pārstāvjiem ārpus Latvijas

○ **Nacionālais atvērtās piekļuves dienests**

www.napd.lu.lv

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

www.napd.lu.lv

Latvijas Universitāte
ANNO 1919

www.napd.lu.lv

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

WWW.NAPD.LU.LV

AKTUĀLĀS ZIŅAS

Sācies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturtais posms

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests
13.03.2018.

2018. gadā sākusies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturrtā fāze OpenAIRE-Advance. Projekts turpinās pildīt izvirzīto mērķi: atbalstīt un veicināt atvērto piekļuvi zinātniskajiem rezultātiem, kā arī piedalīties atvērtās zinātnes veidošanā Eiropā un...

[lasīt tālāk](#)

VISAS ZIŅAS

- Pieejams seminār... Projekti EOSC-hul... Publicēts jaunais (... Amnesia – rīks pē... Sācies starptautisl... Pieejams seminār:... Deponē pētniecīb:... [lasīt tālāk](#)

- Pieejams semināra "Atvērtā licence Creative Commons - atvērtai zinātnei, biznesam un sabiedrībai" videoieraksts 21.05.2018
- Projekti EOSC-hub un OpenAire-Advance kopīgi piedalīsies atvērtās zinātnes un Eiropas atvērtās zinātnes mākoņa veidošanā 18.05.2018
- Latvijas Universitātē notiks seminārs par Creative Commons licencēm 07.05.2018
- Publicēts jaunais OpenAIRE biļetens 20.04.2018
- Amnesia – rīks pētniecības datu anonimizēšanai 06.04.2018
- Sācies starptautiskā projekta OpenAIRE ceturtais posms 13.03.2018
- Notiks tīmekļseminārs par pētniecības datu pārvaldību 13.02.2018

Par mums
OpenAIRE
Atvērtā piekļuve
Atvērtā zinātne
Atvērtā izglītība
Atvērtā licence CC

Repozitorijs
Noderīgas saites

FAQ
Kontakti
Jautā mums

Mācību materiāli (1)

<https://www.openaire.eu>

Science. Set Free

Making the transition of
how research is performed
and how knowledge is shared.

LEARN HOW

SERVICES

SUPPORT

OPEN SCIENCE IN EUROPE

ABOUT

SIGN IN

RESOURCES

Open Science Primers

Guides

Factsheets

Use cases

HELPDESK

FAQs

Ask a Question

TRAINING

Webinars

Workshops

Mācību materiāli (2)

[About](#)[Resources](#)[Events](#)[Courses](#)[News](#)

[Sign in](#)[Register](#)

The future of science is Open

START YOUR RESEARCH TRAINING NOW

USE FOSTER TO:

Access Free Courses

Get Badges

Earn Specialisation

Attend live events

Participate in the community

AVAILABLE LEARNING PATHS

The following are a list of Learning Path that will be soon available on the platform. Please keep in mind that the learning paths and badges described here are work in progress.

The open peer reviewer

The responsible data sharer

The reproducible research practitioner

The open innovator

The open access author

Kontaktinformācija

Gita Rozenberga

Nacionālais atvērtās piekļuves dienests

e-pasts: napd@lu.lv

Paldies!

